

Arbeidsmarkt zorg en welzijn Friesland

Mei 2020

Deze factsheet laat de stand van zaken zien op de arbeidsmarkt voor zorg en welzijn in de provincie Friesland van voor de coronacrisis. We brengen de ontwikkeling van het aantal werknemers en vacatures naar branche in beeld. De instroom en uitstroom van werknemers uit de sector komt aan bod. Daarna zoomen we in op de Friese inwoners die de afgelopen jaren zijn ingestroomd in een zorg- en welzijnsopleiding, om zicht te krijgen op het aantal nieuwe beroepsbeoefenaars voor de Friese arbeidsmarkt. Als laatste een blik op de toekomst: de Friese prognoses van de personeelstekorten in 2022 en de bevolking naar leeftijd in 2030 en 2040.

Stand van zaken op de arbeidsmarkt:

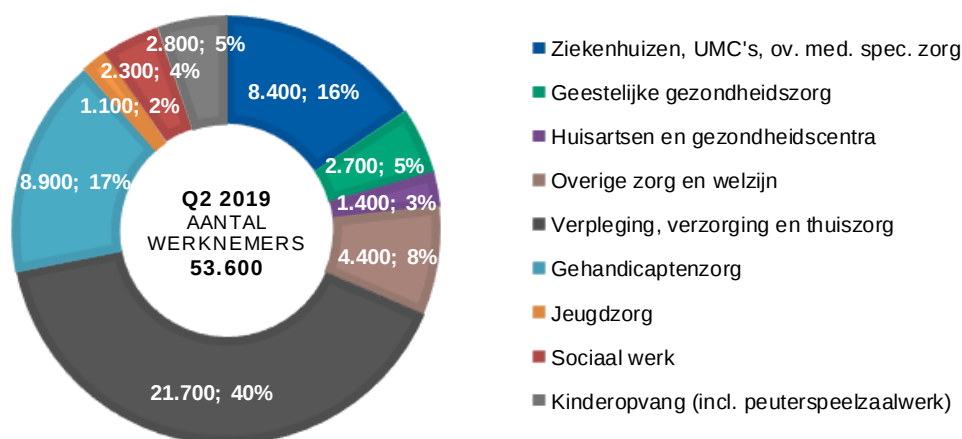
Aantal werknemers

- Er zijn in totaal 53.600 medewerkers werkzaam in de sector zorg en welzijn in Friesland. Dit betekent dat bijna één op de vijf mensen werkzaam is in deze sector (19,3%). Vergeleken met 2018 is het aantal werknemers gegroeid met 2.400 nieuwe werknemers (+4,7%).
- De meeste werknemers (40%) werken in de branche verpleging, verzorging en thuiszorg (vvt/ouderenzorg). Tussen de tweede kwartalen van 2018 en 2019 nam in de vvt het aantal nieuwe werknemers met 3.700 (+20,6%) werknemers het meeste toe. Binnen de ziekenhuizen was in dezelfde periode juist sprake van een dalend aantal werknemers (-2.500; -22,9%).

Ontwikkeling werknemers zorg en welzijn provincie Friesland 2015-2019						
Aantal werknemers					Trend Q2 2018- Q2 2019	
Q2 2015	Q2 2016	Q2 2017	Q2 2018	Q2 2019	Aantal	%
48.800	49.400	50.200	51.200	53.600	2.400	4,7%

Werknemers naar branche zorg en welzijn Friesland

Bron: CBS Winter 2019/2020

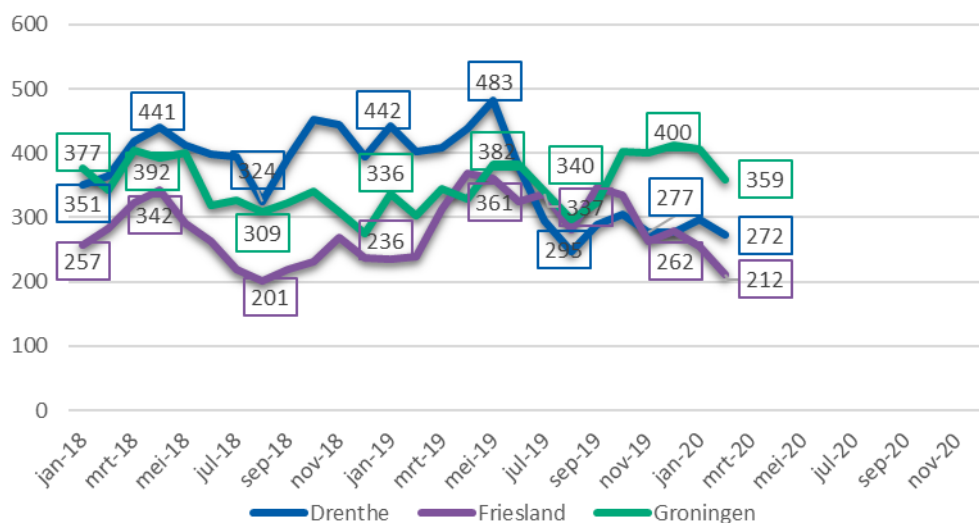

Aantal openstaande vacatures

- Er stonden in 2019 in totaal 3.678 vacatures van Friese zorg- en welzijnsorganisaties open op de vacaturesite van ZorgpleinNoord. Dit is 30% van de in totaal 12.171 openstaande vacatures in Noord-Nederland.
- Vergeleken met 2018 is het aantal openstaande vacatures in 2019 in Friesland toegenomen met 546 (+17,4%) vacatures.

Openstaande vacatures per provincie

Bron: Vacaturesite ZorgpleinNoord, maart 2020

Openstaande vacatures naar branche en functiegroep

- De meeste vacatures in de provincie Friesland worden geplaatst voor de branche vvt (2.035, 55%) en de functiegroep verzorgende (1.008, 27%).
- Opvallend ten opzichte van de twee andere noordelijke provincies is het relatief hoge aantal vacatures voor de branche vvt (2.035, 55%) en de functiegroep verzorgende (1.008, 27%).

Vacatureontwikkeling provincie Friesland naar branche en functiegroep 2019		
Top 5 per branche:	Aantal vacatures	% van totaal in provincie
1. verpleging, verzorging en thuiszorg	2035	55%
2. ziekenhuizen	443	12%
3. gehandicaptenzorg	424	12%
4. geestelijke gezondheidszorg	367	10%
5. sociaal werk	102	3%
Top 5 Functiegroep:	Aantal vacatures	% van totaal in provincie
1. verzorgende	1008	27%
2. verpleegkundige	718	20%
3. sociaal pedagogisch	547	15%
4. (para)medisch	348	9%
5. administratief/secretarieel	146	4%

Mobiliteit

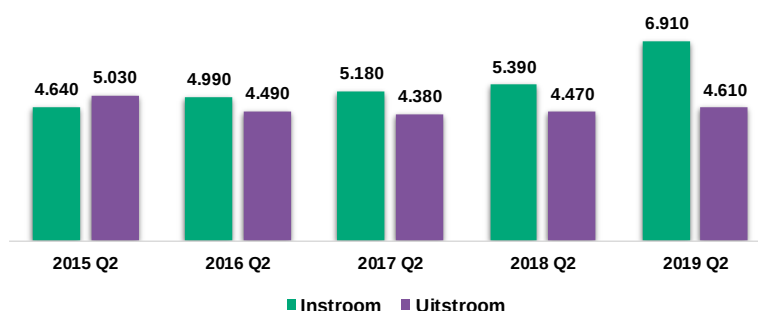
- Bijna 7.000 werknemers stroomden van buiten de Friese zorg- en welzijnssector de sector in tussen het tweede kwartaal van 2018 en die van 2019. Dit is ongeveer 13% van het totaal aantal werknemers dat in 2019 in de zorg- en welzijnssector werkte. Van deze instroom is 28% zij-instromer (afkomstig uit een andere sector en ouder dan 25 jaar), 49% is afkomstig vanuit het onderwijs of een uitkering en 23% is herintreder (en heeft eerder in zorg en welzijn gewerkt, meer dan 1 jaar geleden).
- De staafdiagram op de volgende pagina laat zien dat sinds 2016 de instroom van buiten de Friese zorg- en welzijnssector groter is dan de uitstroom.
- Ruim 4.600 werknemers stroomden de Friese zorg- en welzijnssector uit tussen het tweede kwartaal van 2018 en die van 2019. Dit is ongeveer 9% van het totaal aantal werknemers werkzaam in de zorg en welzijnssector in 2019. Van deze uitgestroomde werknemers gaat 47% naar een werkgever buiten zorg

en welzijn, 13% stroomt uit naar een uitkering en van de overige 40% is het onbekend (dit kan uitstroom naar o.a. naar pensioen, zzp of inactiviteit zijn).

- Naast in- en uitstroom uit de sector is er veel mobiliteit tussen zorg- en welzijnswerkgevers. Ongeveer 6.900 werknemers wisselden van baan binnen de Friese zorg- en welzijnssector, tussen het tweede kwartaal van 2018 en die van 2019.

In- en uitstroom zorg en welzijn Friesland

Bron: CBS maart 2020

In- en uitstroom zorg en welzijn naar reden Friesland Q2 2019					
Instroom in de sector naar reden:			Uitstroom in de sector naar reden:		
	aantal	%		aantal	%
is een herintreder in zorg en welzijn	1.620	23%	gaat naar werkgever buiten zorg en welzijn	2.160	47%
is een zij-instromer (komt van buiten zorg en welzijn)	1.930	28%	stroomt uit naar een uitkering	620	13%
instroom overig (bijv. vanuit school of uitkering)	3.360	49%	uitstroom overig (bijv. zzp, pensioen, inactief)	1.830	40%

Onderwijs

- De instroom in de mbo zorg- en welzijnsopleidingen nam de afgelopen vijf studie jaren (2014/'15 t/m 2018/'19) in Friesland behoorlijk toe (+29,6%). Daarentegen daalde de instroom in de andere mbo-domeinen (-4,2%). Afgelopen studiejaar (2018/'19) koos 39% van alle Friese mbo-studenten voor een mbo-opleiding in zorg of welzijn, in studiejaar 2014/'15 was dit 32%.
- De top drie van de meest gekozen mbo zorg- en welzijnsopleidingen bestaat uit: 1. sociaal agogisch werk mbo-3/4 (1.057 studenten), 2. verzorgende-ig mbo-3 (739 studenten) en verpleegkundige mbo-4 (625 studenten).
- De afgelopen drie studie jaren (2016/'17 t/m 2018/'19) nam de instroom in de hbo zorg- en welzijnsopleidingen in Friesland toe. Afgelopen studiejaar (2018/'19) was sprake van de grootste instroom in afgelopen vijf studie jaren (2014/'15 t/m 2018/'19). In studiejaar 2018/'19 koos ongeveer 29% van de nieuwe hbo-instroom voor een zorg- of welzijnsopleiding, in studiejaar 2014/'15 was dat ook ongeveer 29%.
- De top drie van de meest gekozen hbo zorg- en welzijnsopleidingen bestaat uit: 1. sociaal werk (418 studenten) 2. hbo-verpleegkunde (401 studenten) en 3. leraar basisonderwijs (311 studenten).

Friesland instroom MBO & HBO						Trend	
Studierichting / studiejaar	2014-'15	2015-'16	2016-'17	2017-'18	2018-'19	2014-'15/2018-'19	2017-'18/2018-'19
MBO zorg en welzijn	3.358	3.235	3.634	3.832	4.353	29,6%	13,6%
MBO geen zorg en welzijn	7.074	7.319	7.065	7.050	6.775	-4,2%	-3,9%
HBO zorg en welzijn	1.795	1.505	1.699	1.785	1.824	1,6%	2,2%
HBO geen zorg en welzijn	4.445	4.155	4.107	4.112	4.384	-1,4%	6,6%

Arbeidsmarktprognoses:

Prognose tekorten en overschotten

- Naar verwachting ontstaat er in 2022 (per saldo) een tekort van ongeveer 775 werknemers in Friesland met een verplegend, verzorgend of sociaal agogisch beroep van mbo-1 t/m hbo-niveau.
- De grootste tekorten worden verwacht voor verpleegkundigen (zowel mbo als hbo). Voor een aantal sociaal agogische functies wordt een overschot aan personeel verwacht.

Verwachte tekorten (-) en overschotten (+) verplegend, vvs-personeel Friesland 2022			
Top 5 tekorten:		Top 5 overschotten:	
	tekort 2022		overschot 2022
1. Verpleegkundige (mbo-4)	ongeveer -610	1. med. maatschappelijke zorg (mbo-3)	ongeveer 185
2. Verpleegkundige (hbo-6)	ongeveer -560	2. med. maatschappelijke zorg (mbo-4)	ongeveer 165
3. verzorgende-ig (mbo-3)	ongeveer -130	3. soc. ped. hulpverlening (hbo-6)	ongeveer 150
4. helpende zorg en welzijn (mbo-1)	ongeveer -100	4. maat. werk en dienstverlening (hbo-6)	ongeveer 90
5. pedagogisch werker (mbo-4)	ongeveer -95	5. zorghulp (mbo-1)	ongeveer 90
Bron: Zorggebruikmodel Prismant, 2019 bewerking ZorgpleinNoord			

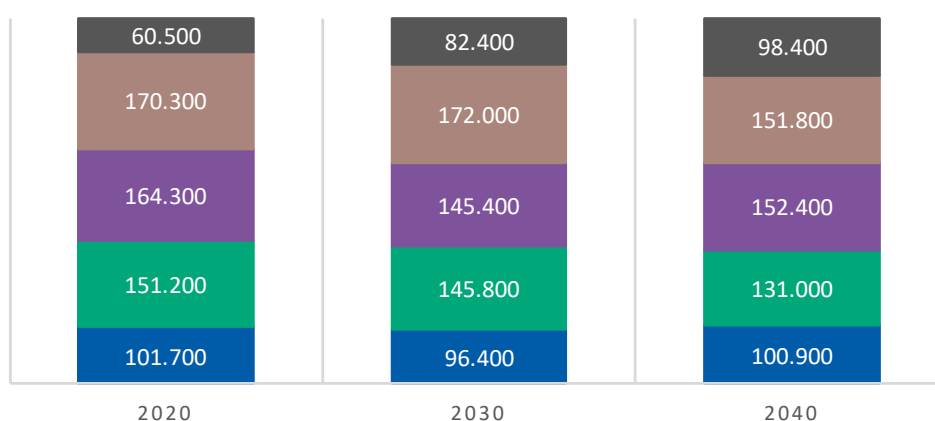
Prognose demografische ontwikkeling

- De verwachte leeftijdsopbouw van Friesland verandert sterk de komende jaren. Er is namelijk sprake van ontgroening en vergrijzing.
- De totale bevolking krimpt in 2040 in Friesland met 13.500 mensen (-2,1%), maar het aantal mensen in de leeftijd van 75 jaar en ouder neemt sterk toe met 37.900 mensen (+62,6%). Het aantal mensen in Friesland in de leeftijd van 0 tot 75 jaar neemt daarentegen af met 51.400 mensen (-8,7%).

VERWACHTE LEEFTIJDOPBOUW FRIESLAND

BRON: CBS DECEMBER 2019

■ 0 tot 15 jaar ■ 15 tot 35 jaar ■ 35 tot 55 jaar ■ 55 tot 75 jaar ■ 75 jaar e.o.

Meer informatie over deze publicatie:

- Deze factsheet is een uitgave van Stichting ZorgpleinNoord. Publicatie uit dit werk is toegestaan, mits de gebruikte bronnen ook vermeld worden.
- Voor vragen of meer informatie kunt u contact opnemen met de onderzoekers van ZorgpleinNoord: Jort Voerman (j.voerman@zorgpleinnoord.nl) of Karin Doornbos (k.doornbos@zorgpleinnoord.nl)